The Relativistic Quantum World

A lecture series on Relativity Theory and Quantum Mechanics

Marcel Merk Studium Generale Maastricht Nov 1 – Nov 29, 2023

The Relativistic Quantum World

Relativity	Nov. 1:	Lecture 1: The Principle of Relativity and the Speed of Light Lecture 2: Time Dilation and Lorentz Contraction
	Nov. 8:	Lecture 3: The Lorentz Transformation and Paradoxes Lecture 4: General Relativity and Gravitational Waves
Quantum Mechanics	Nov 15 [.]	Lecture 5: The Early Quantum Theory
	Nov. 13.	Lecture 6: Feynman's Double Slit Experiment Lecture 7: Wheeler's Delayed Choice and Schrodinger's Cat
		Lecture 8: Quantum Reality and the EPR Paradox
Standard Model	Nov. 29:	Lecture 9: The Standard Model and Antimatter Lecture 10: Why is there something rather than nothing?

Lecture notes, written for this course, are available: <u>www.nikhef.nl/~i93/Teaching/</u> Prerequisite for the course: High school level physics & mathematics.

Why is there something rather than nothing?

"Flavor" puzzle: why are there three generations of fundamental particles?

Lecture 10: Why is there something rather than nothing?1: Discovery of the Higgs boson2: Symmetry between Matter and Antimatter?3: A new force of Nature?

1: Discovery of the Higgs boson

1: Discovery of the Higgs boson

CERN: *Atlas experiment at the LHC*

Higgs: collecting data and testing theory

Announcement Higgs discovery

2013 Nobel prize in Physics

Robert Brout

Francois Englert

Peter Higgs

What did we discover?

"The formula"

"The building blocks"

- Higgs field is uniform, hard to see
- Higgs boson particle is "wave" of the field
- Mass results from interaction of matter particles with the Higgs field

• Compare:

- A photon is a quantum of electromagnetic field
- Water wave

July 4, 2012: The Vacuum

© Jean-Paul Keulen

Hence...

2: Symmetry between matter and antimatter?

2: Symmetry between matter and antimatter?

LHCb Experiment: decays of b-particles

LHCb Detector: B-p> ricles

Zoom in on

collision point

23 sep 2010

Run 79646

19:49:24

Event 143858637

Quarks

sb

Higgs

Forces

9

LHCP

W

U

d

e

Ve

Leptons

Reconstruct millions of B-particle decays and select interesting cases. Do we observe differences between matter and antimatter?

<u>Asymmetrie</u>: matter and antimatter decay processes proceed differently! Quantum forces between particles and anti-particles *not always identical!*

The matter – antimatter symmetry is broken

Ths *only happens* if there are at least *three generations* of particles !!!

The matter – antimatter symmetry is broken

Ths *only happens* if there are at least *three generations* of particles !!!

Early Universe: What happened to antimatter?

↓ = -i + F_A F^A
+ i ≠ D ≠ +hc
+ f + i ≠ D ≠ +hc
+ f + i ≠ J ≠ f + i + D ≠ f = -√(d)
→ Asymmetry in physics laws
→ Little bit more matter than antimatter
→ Rest annihilates
→ Matter universe remains

Antiquarks Top Top Charm Up Up Charm Up Do Charm Up Do Charm Up Do Charm Up Do Charm Do Charm Do Control C

Antileptons

49.999999%

Quarks

Leptons

50.00001%

Early Universe: What happened to antimatter?

L= - + Far Front + i IBU +h.c X: Yis Xsp the $+ \left| \sum_{\alpha} \varphi \right|^2 - \sqrt{(\phi)}$ Quarks Antileptons Leptons

50.00001%

Antiquarks

49.999999%

Why are there three identical copies of all particles? → Is it the simplest universe that can exist?!

> However: it does not work! Asymmetry is not large enough. **Explanation requires a new force!**

6: A new force of Nature?

Pieke Dassen: art

6: A new force of Nature?

Standard Model: Universality of the Forces

Elektromagnetism

Strong Nuclear Force

Weak Nuclear Force

Forces are identical for particles of 1st , 2nd en 3rd generation. $\rightarrow$ "Universality"

B

LHCb: Do B-particles decay the same way to *electrons* and *muons*?

B

19:49:24

/ent 143858637

e

LHCb: Do B-particles decay the same way to *electrons* and *muons*?

Krachten

0.0-

B

Quarks

U.

e

19:24

8637

R not exactly equal to 1??➔ Different force for electrons and muons?!

BR

23 March 2021: Headlines... "cautious excitement"

= Menu **nrc**>

Voorzichtige opwinding onder fysici: deeltje gedraagt zich vreemd

Deeltjesfysica Het muon, het zware broertje van het elektron, gedraagt zich niet altijd als verwacht. Dat kán duiden op een barstje in het standaardmodel.

🖋 Margriet van der Heijden 🕓 23 maart 2021 💍 Leestijd 3 minuten

Cern experiment hints at new force of - Guardian nature

Experts reveal 'cautious excitement' over unstable particles that fail to decay as standard model suggests

deVolkskrant

NIEUWS

Natuurkundigen van Cern vinden aanwijzing die ons begrip van de werkelijkheid op zijn kop kan zetten

Een gloednieuw deeltje, een nog onbekende natuurkracht fysici bij onderzoeksinstituut Cern zien

ns begrip van de werkelijkheid op z'n naken ze dinsdag bekend. 'Dit is onderzoek doe.'

TELEGRAAF.NL Experts zijn nieuwe natuurkracht op het spoor: 'We trilden helemaal' Na de vondst van het Higgs-deeltie, negen jaar geleden, klinken er nu opnieuw opgetogen ... **CERN** data on 'beauty guarks'

behaviour may rewrite physics as we know it

A MAR 201

Beauty guarks or B mesons particles are not decaying as they should and while the findings may warrant "<u>cautious excitement"</u>, more research needs

FILE PHOTO: A view of the Large Hadron Collider at CERN, near Geneva, Switzerland, (CERN

George van Hal 23 maart 2021, 9:00

De tunnel van deeltjesversneller LHC bij Cern, Genève. In de blauwe buis zwiepen deeltjes met bijna de lichtsnelheid rond tot ze op elkaar knallen. Tussen de brokstukken van die botsing zoeken fysici naar aanwijzingen voor hoe de wereld op het kleinste niveau werkt.

Twee weeks later in Fermilab ... muon magnetic moment?!

Menu **NIC**

Opnieuw barstje in standaardmodel van deeltjesfysica

Natuurkunde Gaat het standaardmodel van de deeltjesfysica breken? Resultaten uit een Amerikaans experiment leiden tot opwinding.

🖉 Dorine Schenk 💿 7 april 2021 👌 Leestijd 3 minuten

De Muon g-2-ring in het Fermilab in de buurt van Chicago. Het experiment wordt uitgevoerd bij een temperatuur van -268 graden Celsius Foto Reidar Hahn/Fermilab te Standard Model cannot explain measurement→ A new force acting up?!

December 2022: new measurement for electrons...

SOH

LHCb: Do B-particles decay the same way to *electrons* and *muons*?

December 2022: new measurement for electrons...

SOH

But for *muons* more and more measurements disagree!

Four(?) fundamental forces of nature

Future: "Circles and Triangles"

<u>Particle Colliders</u>: simulate physics of the Big Bang ...

<u>Gravitation-detectors</u>: listening to the Big Bang...

Applications of Science

Quantum Velden Theorie

Deeltjes en Krachten zijn "**velden**" denk aan quantum golffuncties: $\psi(x,t)$

De fundamentele grootheid is de *Lagrangiaan* (Klassieke mechanica: Bewegingsvergelijkingen volgen)

 $\Box f = T - V$

T = Kinetische energie V = Potentiele energie

range Hamilton - 1813 1805 - 1865

Standaardmodel van Quantum Velden Theorie (Recept voor experts):

- Schrijf de Lagrangiaan voor alle bestaande deeltjes en krachten
- (Elektromagnetisme + Zwakke kracht + Sterke kracht, vergeet Zwaartekracht)
- Eis dat de Lagrangiaan een aantal wiskundige symmetrieën heeft.
- De rest volgt vanzelf: het gedrag van alle deeltjes en hun interacties!

Het Standaard Model van elementaire deeltjes

Werkt bij zeer kleine afstanden (Kwantummechanica)

(en tegelijkertijd)

Werkt bij zeer hoge energie (Speciale Relativeitstheorie)

Beschrijft alle natuurkrachten behalve zwaartekracht

Onduidelijk theorie ook voor Big Bang natuurkunde geldig is $\begin{aligned} \mathcal{J} &= -\frac{1}{4} F_{A\nu} F^{\mu\nu} \\ &+ i \mathcal{F} \mathcal{B} \mathcal{F} + h.c. \\ &+ \mathcal{Y}_i \mathcal{Y}_{ij} \mathcal{Y}_{j} \mathcal{P} + h.c. \\ &+ |\mathcal{P}_{A} \mathcal{P}|^2 - V(\mathcal{P}) \end{aligned}$

Beschrijft alle bekende materie (behalve donkere)

17 onvoorspelde parameters (dus niet heel erg predictive?)

Beschrijft maar verklaart niet tal van opvallende strukturen in de natuurwetten

Donkere Materie

Zichtbare "baryonische" materie

helium (He)

Spiraalarm rotatie en gravitationele lensen

Donkere Materie

donkere energie & donkere materie

He

Н

.

"The Dark Side rules the Universe"

